

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

- вищої освіти. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2024. № 1 (105). С. 151–162. URL: <https://gnvp.ddpu.edu.ua/article/view/306951>
4. Головань М. С., Яценко В. В. Сутність та зміст поняття «дослідницька компетентність». *Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі*. Кривий Ріг: Видавничий відділ НМетАУ, 2012. Вип. VII. С. 55–62.
 5. Мерзликін О. Наступність та неперервність формування дослідницьких компетентностей старшокласників та студентів у навчанні фізики. *Наукові записки Кіровоградського ДПУ ім. В. Винниченка*. Кіровоград, 2014. Вип. 6, ч. 2. С. 81–86.
 6. Морзе Н. Якою має бути цифрова компетентність вчителів у галузі використання штучного інтелекту / Морзе Н. В., Бойко М. А., Струтинська О. В., Смирнова-Трибульська Є. В. *Open educational e-environment of modern University*. 2024. № 16. С. 76–91. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/50704/2/Nataliia_Morze_Mariia_Boiko_Oksana_Strutynska_Eugenia_Smyrnova_Trybulska.pdf
 7. Скоробогатова О. В., Суліма Л. В. Сучасні підходи до забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти в епоху використання штучного інтелекту. *Академічні візії*. 2025. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1733>

Форманюк В. В.

кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри міжнародного та європейського права,
Національний університет «Одеська юридична академія»

НЕОБХІДНІСТЬ АДАПТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Післявоєнна відбудова України — це не тільки процес фізичного відновлення інфраструктури, а ще й глибока соціально-економічна трансформація, що потребує якісно нового кадрового та інтелектуального потенціалу. Вища освіта, як стратегічний ресурс держави, визначає здатність суспільства не тільки відновити зруйноване, а і побудувати нову, конкурентоспроможну економіку сталого розвитку та людського капіталу. В умовах трансформації ринку праці, цифровізації та європейської інтеграції постає нагальна потреба адаптації освітніх програм до викликів відбудови, сталого розвитку та соціальної згуртованості.

Повномасштабна війна призвела до руйнування освітніх закладів, масового переміщення педагогічних кадрів і порушення освітнього процесу у більшості регіонів України. Освіта стала одночасно жертвою і рушієм відновлення. У цій ситуації заклади вищої освіти (ЗВО)

в Україні мають перетворитися на осередки модернізації регіонального розвитку.

Як зазначає Цятковська А. М., вища освіта виконує подвійну функцію, а саме інтелектуальну, яка реалізується через підготовку фахівців, та соціокультурну, що визначається через формування громадянської ідентичності, культури миру і стійкості [3, с. 135]. Адаптація освітніх програм дозволяє інтегрувати у навчальний процес компетентності, необхідні для сталого розвитку. Міжнародний досвід, зокрема таких країн як Боснія і Герцеговина, Колумбія, які пройшли етапи після-конфліктного відновлення, підтверджує, що стійка реконструкція соціально-економічної системи можлива лише за умов переорієнтації освіти з відтворювальної функції на розвиток нової якості людського потенціалу, що поєднує професійну компетентність із цінностями сталого розвитку та миробудування [3, с. 128]. Тобто успішна відбудова можлива лише тоді, коли освітня система орієнтована не на відтворення довоєнних моделей, а на створення нової якості людського капіталу. Заклади вищої освіти України повинні стати центрами трансферу знань, інновацій і соціальної згуртованості в регіонах.

На думку Пальчук О., Україна після війни потребує швидкого оновлення освітніх програм з урахуванням потреб економічного зростання та післявоєнного відновлення. Авторка пропонує модель, засновану на досвіді Фінляндії та Франції, де освітні програми є гнучкими, компетентнісно орієнтованими та цифрово інтегрованими [2, с. 18]. Ключовим напрямом адаптації має стати модернізація освітніх програм із включенням модулів з управління проектами, кризового менеджменту, реконструкції інфраструктури.

В рамках цифровізації освіти, як зазначає Пальчук О., є необхідність створення Національної цифрової освітньої платформи з відкритим доступом до ресурсів, за прикладом французької «FUN» або китайської «XuetangX», що може суттєво розширити доступ до освіти, особливо для внутрішньо переміщених осіб та маргіналізованих спільнот [2, с. 18].

Професійна перепідготовка і короткотермінові програми для ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, також STEM-освіта, інноваційне підприємництво мають стати пріоритетними напрямками розвитку, які дозволять сформувати покоління фахівців, здатних діяти в умовах технологічної та економічної трансформації, що супроводжує процес відбудови.

Переміщені ЗВО стають платформами адаптації освітніх програм. Так, у своїх дослідженнях Семененко І. та Білоус Я. на прикладі Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля довели, що ЗВО може виступати як агент регіональної відбудови, поєднуючи освітню, наукову та соціальну функції [1, с. 43]. Розроблені ЗВО про-

грами підготовки фахівців у галузі менеджменту громад, відновлення територій, будівництва та ін. стали інструментом інтеграції освіти в реальні потреби місцевого розвитку. Заклади вищої освіти відіграють роль експертних центрів, які допомагають громадам планувати відбудову, залучати інвестиції, готувати кадри для місцевих підприємств, а це відповідає європейській моделі «університетів третього покоління», орієнтованих на суспільну користь і регіональний розвиток.

Зміст освітніх програм має відображати не лише професійні, а й ціннісні орієнтири відновлення. Як наголошує Цятковська А. М., освіта є інструментом миробудування [3, с. 127]. А це сприяє подоланню травматичного досвіду суспільства через розвиток критичного мислення, комунікації, громадянської активності. Тому адаптація програм має включати освітні компоненти з психологічної стійкості та громадянської освіти й інтеграції принципів сталого розвитку в усі галузі освітніх знань, зокрема можна запропонувати такі навчальні дисципліни як:

1. «Психологія кризи і відновлення», метою якої є формування здатності адаптуватися до стресових умов, підтримувати ментальне здоров'я, зберігати продуктивність і соціальну активність у процесі відбудови України;

2. «Інклюзивне суспільство та культура єдності», яка сприятиме соціальній єдності, взаєморозумінню та інклюзії осіб з особливими освітніми потребами, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп;

3. «Соціальні інновації та розвиток громад: міждисциплінарні підходи», що формуватиме у здобувачів вищої освіти не тільки розуміння сутності соціальних інновацій як чинника сталого розвитку громад, а й набуття практичних навичок для ініціювання, управління та оцінювання соціально орієнтованих проєктів у післявоєнній відбудові України.

Таким чином, адаптація освітніх програм у післявоєнній відбудові України — це системна стратегія державного відновлення, спрямована на створення інноваційного, мирного та згуртованого суспільства. Вона має охоплювати всі рівні вищої освіти, забезпечуючи підготовку кадрів для відбудови інфраструктури, економіки, розвитку культури миру, співпраці та соціальної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Семененко І., Білоус Я. Роль переміщених закладів вищої освіти у відновлювальних процесах воєнного і повоєнного періоду: кейс Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. *Університети і лідерство: міжнародний науковий журнал*. 2023. 16. 32–47. DOI: <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2023-16-32-47>.

2. Palchuk O. Modernization of education in post-war Ukraine: Digitalization and implementation of best global reform practices. *Educational Challenges*. 2025. 30(2). 7–21. DOI: <https://doi.org/10.34142/2709–7986.2025.30.2.01>.
3. Tsiatkovska A. The Role of Higher Education in Ukraine's Recovery: Peace-building and Sustainable Development Strategies. *Освітня аналітика України*. 2024. № 6 (32). 126–140. DOI: 10.32987/2617–8532–2024–6–126–140.

Хижняк Є. С.

кандидат юридичних наук, доцент,
декан факультету цивільної та господарської юстиції,
доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Комунікативна компетентність є ключовим чинником професійної мобільності, оскільки відображає здатність людини ефективно взаємодіяти в різних професійних, культурних і мовних контекстах [2]. У ХХІ столітті, що характеризується глобалізацією, цифровізацією та інтернаціоналізацією освіти й права, комунікація стає не лише засобом обміну знаннями, а й механізмом інтеграції до світової професійної спільноти. Для викладачів університетів і юристів, чия діяльність ґрунтується на вербальній взаємодії, переконанні та точному вираженні думок, ця компетентність постає як багатовимірна конструкція, що поєднує мовну майстерність, культурну обізнаність, когнітивну гнучкість і етичну відповідальність. Вона стає не лише професійною необхідністю, а й рушійною силою кар'єрного зростання, адаптивності та міжнародної співпраці.

Для викладачів університетів комунікативна компетентність виходить за межі мовної вправності та охоплює здатність інтерпретувати й чітко передавати академічну інформацію, залучати студентів до інтерактивного навчання та активно брати участь у наукових дискусіях. Вона об'єднує мовну майстерність, соціолінгвістичну обізнаність і прагматичні навички, необхідні для ефективного викладання та наукової комунікації [1]. Компетентний викладач здатний адаптувати мовлення до різних аудиторій, застосовувати вербальні та невербальні стратегії для підвищення розуміння, а також створювати діалогічний простір, який стимулює критичне й креативне мислення студентів.

У контексті інтернаціоналізації вищої освіти комунікативна компетентність сприяє участі у програмах академічної мобільності Erasmus+, Fulbright та інших, що дає змогу викладачам викладати

Несторук Н. А., Чикунів П. О.

Прагматизація освіти на засадах проблемного навчання 465

Пеліван О. К.

Роль правоохоронної діяльності у формуванні правової культури молоді в умовах трансформації сучасної освіти 468

Піть І. Ю.

Ефективні антикорупційні практики у системі вищої освіти України 471

Редіна Є. В.

Управлінські виклики цифрової трансформації в українських університетах 474

Томчаковський О. Г.

Використання освітніх платформ для проведення студентських досліджень у процесі вивчення англійської мови 479

Тупікова Т. В.

Оптимізація робочих процесів у вищій освіті: інновації та технології 481

Фасій А. В.

Міжнародна академічна мобільність в системі забезпечення якості освіти 484

Фасій Б. В.

Дослідницькі компетентності здобувачів вищої освіти у цифрову епоху 488

Форманюк В. В.

Необхідність адаптації освітніх програм у контексті післявоєнної відбудови України 492

Хижняк Є. С.

Комунікативна компетентність як фактор професійної мобільності 495

Чанишев Р. І.

Британська модель вищої освіти та перспективи її адаптації в Україні 498

Чепурна О. Є.

Моделі цифрової трансформації освітнього середовища університету 502